

Liitteet

Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos; Inarintien liiketontit

KAVAEHDOTUS

7.7.2026

Liite 1.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Liite 2.	Asemakaavan seurantalomake
Liite 3.	Kaavanlaاتمispäätös
Liite 4.	Pinta-alat tiloittain
Liite 5.	Kaavaluonnosvaiheen vastineet
Liite 6.	Rakentamistapaohjeet
Liite 7.	Melulaskelmat
Liite 8.	Arvokkaat maisema-alueet
Liite 9.	Kuvakohteet

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 7.7.2026

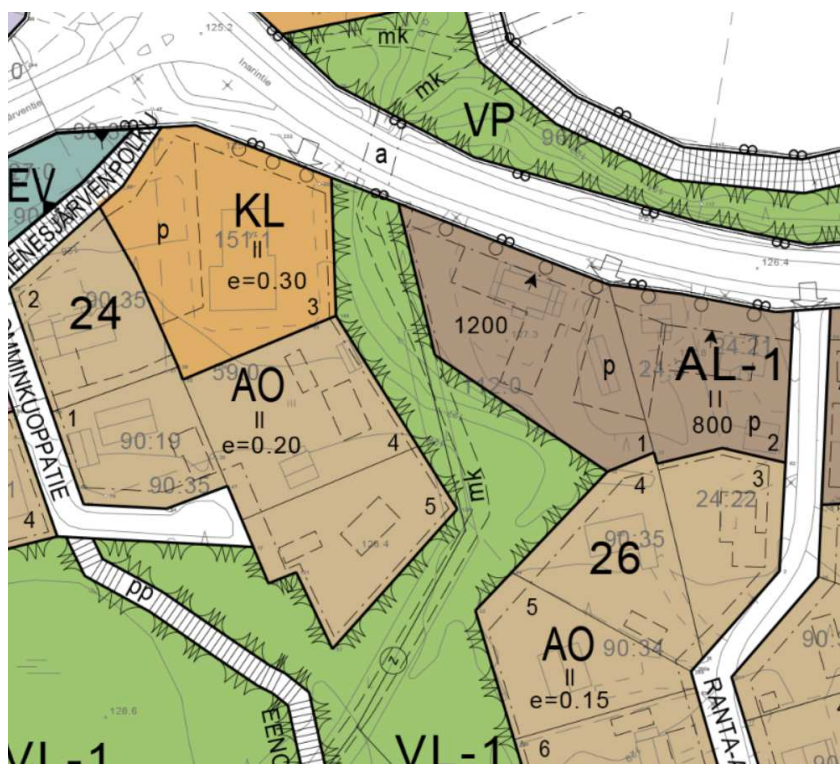
Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos; Inarintien liiketontit

Suunnittelun lähtökohdat ja alustavat tavoitteet

Asemakaavan muutos on käynnistetty teknisen lautakunnan päätöksellä 5.2.2025 § 8.

Myöhemmin kaavamuutosalueeseen lisättiin mukaan tontti 26/3.

Kaavamuutoksen tavoitteena on sallia asuin- ja liikerakennusten lisäksi kaupallista matkailua palvelevaa toimintaa, kuten majoitus- ja palvelutiloja ja rakentamista kolmeen kerrokseen. Lisäksi KL-tontin rakennusoikeuteen on haettu lisäystä.

Suunnittelualue

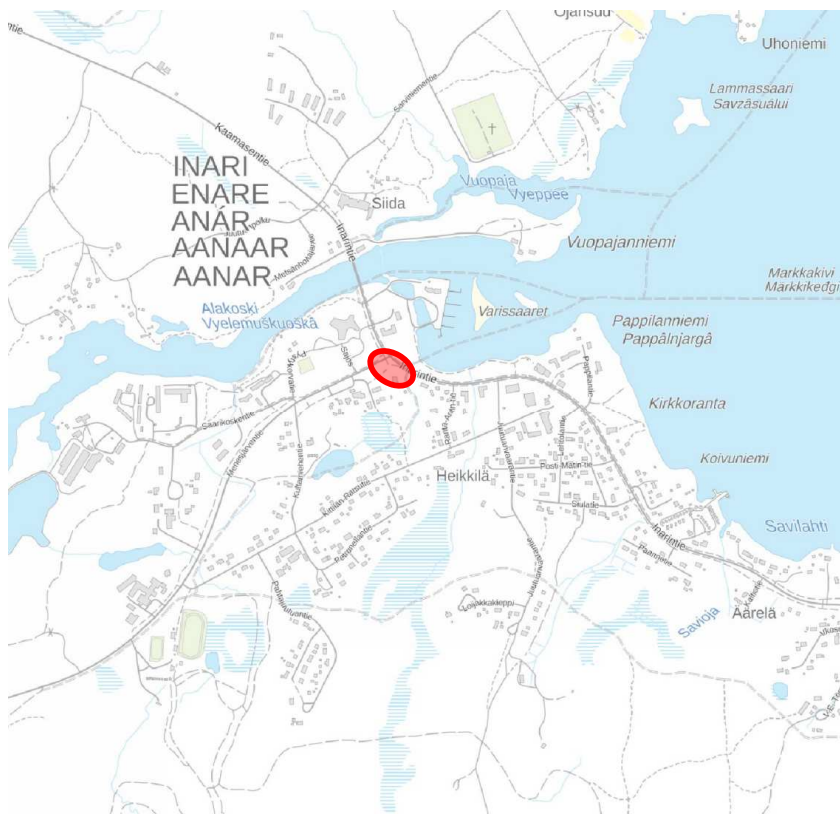
Suunnittelualue sijaitsee Inarin kirkonkylän keskustassa.

Alue sisältää tontit 24/3 ja 26/1-3 sekä niiden välissä olevan viheralueen.

Kaavoituksen edistyessä kaavoitettava alue voi muuttua.

Vaihtoehdot

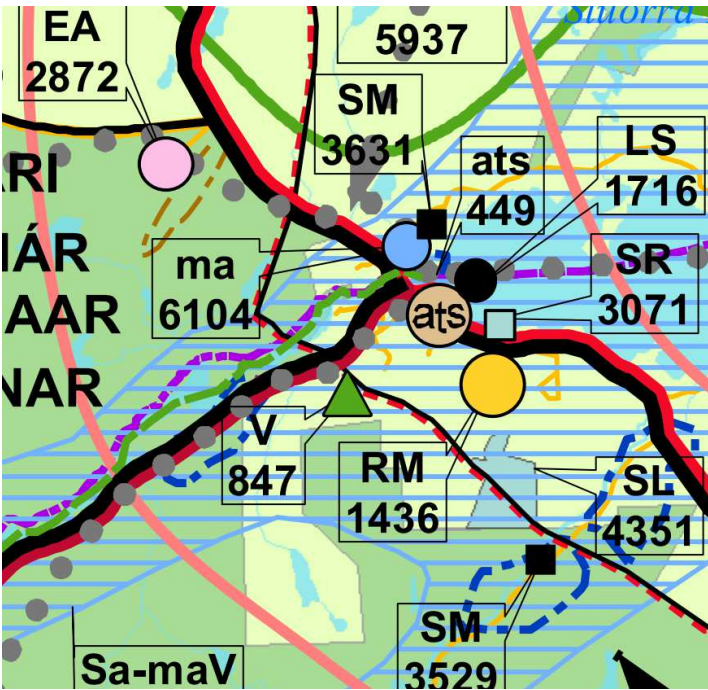
Kaavamuutosta ei tehdä ja alue säilyy nykyisellään.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa. Lapin liiton hallitus hyväksyi 8.4.2024 Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 ja se sai lainvoiman 20.3.2026.

Maakuntakaavassa Inarin kunnan alue on merkitty kokonaisuudessaan merkinnällä **sa**: *saamelaisten kotiseutualue*. Inarin kirkonkylä on merkitty merkinnällä **ats**: *Saamelaiskulttuurin ja -hallinnon keskuskylä*.

Asemakaava

Alueen asemakaava on hyväksytty valtuustossa 11.12.2014 ja 26.3.2015.

Yleiskaava

Inarin kirkonkylä ei ole yleiskaava-alueella.

Ilmakuva alueesta

Yleistä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan päivittää siihen saakka kun kaavaehdotus asetetaan yleisesti nähtäville.

Tiedottaminen

Kuulutus laitetaan lehteen (Inarilainen) ja kunnan www-sivuille.: www.inari.fi.

Asiakirjat asetetaan nähtäville Inarin kunnan internetin sivuille www.inari.fi (Palvelut – tekniset palvelut – kaavoitus – Vireillä olevat kaavat – Asemakaavat) sekä tekniselle osastolle.

Osallisille tiedotetaan kaavoituksen etenemisestä kirjeitse tai sähköpostitse.

Selvitettävät vaikutukset

Valmisteluvaiheessa selvitetään suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset, todetaan nykyiset kunnallistekniikan verkostot ja arvioidaan niiden laajennustarpeet sekä arvioidaan kaavan vaikutusta liikenteeseen ja reittien riittävyteen.

Pohjakartta suunnittelualueesta

Alueen pohjakartta on tarkistettu kesällä 2025 teknisen osaston toimesta.

Viranomaisyhteistyö

Viranomaisneuvottelu pidetään tarvittaessa. Kaavaehdotuksen tullessa yleisesti nähtäville keskeisiltä viranomaistahoilta pyydetään lausunnot.

Maankäyttösopimukset

Asemakaavoitettavan alueen maanomistajalla, joka saa asemakaavasta merkittävää hyötyä, on velvollisuus osallistua kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin (Maankäyttö- ja rakennuslaki 12 a luku).

Kunta ja maanomistaja voivat tehdä maankäyttösopimuksen. Maankäyttösopimus voidaan tehdä vasta, kun kaavaluonnos tai kaavaehdotus on ollut virallisesti nähtävillä.

Ivalon ja Inarin kirkonkylän asemakaava-alueilla maanomistajat veloitetaan osallistumaan yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin 60 % kunnan tavanomaisten tonttien myyntihinnasta. Maanomistajakohtaisesti maankäyttömaksuja ei peritä, jos maanomistajalle asemakaavassa osoitettavan rakennusoikeuden määrä ei ylitä 500 k-m².

Osallistuminen, osalliset

Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta.

MAANOMISTAJAT JA ASUKKAAT

VIRANOMAISET:

- Lapin ELY-keskus
- Saamelaismuseum Siida
- Ympäristönsuojeluviranomainen
- Terveystieteiden tutkimuskeskus
- Rakennusvalvontaviranomainen
- Lapin liitto
- Saamelaiskäräjät

MUUT:

- Tunturiverkko Oy
- Inarin Lapin Vesi Oy
- Inarin Luonnonystävät ry
- Inarin kirkonkylän kyläyhdistys
- Paliskuntain yhdistys
- Hammastunturin paliskunta

Aloitusvaihe

Kaavanlaatimispäätös (tekn. Itk tai kunnanhallitus)

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laadinta

Vireilletulosta kuuluttaminen ja OAS nähtäville

Tekninen lautakunta teki päätöksen asemakaavan muutoksesta **5.2.2025**.

Asemakaavoitus kuulutetaan vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville:
2.4.2025

Valmisteluvaihe

Selvitysten laatiminen ja vaikutusten arviointi

Kaavaluonnoksen laadinta

Kaavaluonnoksen nähtävillä pito vähintään 30 vrk

Kaavaluonnoksesta voi jättää kirjallisen mielipiteen kunnalle

Kaavaluonnos virallisesti nähtävillä:
9.7-31.8.2025

Ehdotusvaihe

Kaavaehdotuksen laadinta huomioiden luonnoksesta saadut mielipiteet ja lausunnot

Kaavaehdotuksen nähtävillä pito vähintään 30 vrk

Kaavaehdotuksesta voi jättää muistutuksen Inarin kunnalle.

Kaavaehdotus virallisesti nähtävillä:
15.7-11.9.2026

Hyväksymisvaihe

Vastineiden laadinta lausuntoihin ja muistutuksiin

Teknisen lautakunnan käsittely

Kunnanhallituksen käsittely

(Valtuuston käsittely)

Talvi 2026/2027

Voimaantulo

Kaava tulee voimaan valitusajan päätyttyä kuulutuksella

Mikäli kaavasta on valitettu, kaava astuu voimaan oikeuskäsittelyn jälkeen, mikäli valitus hylätään.

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Palautteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta voi toimittaa kaavanlaatijalle.

Yhteystiedot

Inarin kunta

Tekninen osasto

Piiskuntie 2

99800 Ivalo

Kaavanlaatija:

Päivi Semenoff

kaavasuunnittelija

paivi.semenoff@inari.fi

0400 738 995

Venla Jomppanen

kaavoitusinsinööri

venla.jomppanen@inari.fi

040 621 3823

Yleinen kaavoitusosoite:

kaavoitus@inari.fi

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Inari	Täyttämispvm	6.7.2026
Kaavan nimi	Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos; Inarintien liiketontit		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	2.4.2025
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,1469	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,0000
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]	0,0000	Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	1,1469

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	1,1469	100,00	4265	0,37	0,0000	951
A yhteensä	0,1527	13,3	400	0,26	-0,0022	168
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,8841	77,1	3865	0,44	-0,0067	783
T yhteensä						
V yhteensä	0,1101	9,6	0	0,00	0,0089	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm ±]	[k-m ² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	1,1469	100,00	4265	0,37	0,0000	951
A yhteensä	0,1527	13,3	400	0,26	-0,0022	168
AP	0,1527	100,0	400	0,26	-0,0022	168
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,8841	77,1	3865	0,44	-0,0067	783
KL-7	0,8841	100,0	3865	0,44	-0,0067	783
T yhteensä						
V yhteensä	0,1101	9,6	0	0,00	0,0089	0
VL-1	0,1101	100,0	0	0,00	0,0089	0
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Inarin kirkonkylän asemakaavan muutos; Inarintien liiketontit 24/3 ja 26/1 ja 2 / kaavoituksen käynnistäminen

Tekninen lautakunta 05.02.2025 § 8
486/10.02.03/2024

Valmistelija

Kaavoitusinsinööri

Maanomistaja ja maanvuokralaiset ovat esittäneet asemakaavan muutosta Inarin kirkonkylän keskustan tonteille Inarintien varteen. Kaavamuutos kohdistuisi liikerakennuksien korttelialueelle (KL) korttelissa 24 sekä asuin-, liike- ja toimistorakennuksien korttelialueelle (AL-1) korttelissa 26. AL-1 korttelialueelle on voimassa olevan asemakaavan mukaisesti korttelin kerrosalasta vähintään 50% käytettävä asuintiloja varten.

Kaavamuutoshakemukset ja kartta muutettavasta asemakaava-alueesta ohessa.

Hakijoiden tavoitteena on muuttaa asemakaavaa niin, että se sallisi asuin- ja liikerakennusten lisäksi kaupallista matkailua palvelevaa toimintaa, kuten majoitus- ja palvelutiloja. Hakemuksissa esitetään myös sallittavaksi rakentaminen kolmeen kerrokseen ja KL-tontin rakennusoikeuteen haetaan lisäystä.

KL-korttelialueelle on haettu aikaisemmin poikkeamista matkailua palvelemaan toimintaan, poikkeamista ei myönnetty koska matkailua palveleva rakentaminen tulee tutkia asemakaavan muutoksella, jolloin osallisilla on mahdollisuus vaikuttaa kaavassa tehtäviin ratkaisuihin ja asemakaavamuutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.

Hakijat ovat sitoituneet maksamaan asemakaavoituksesta aiheutuvat kulut.

Esittelijä

Tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää käynnistää Inarin kirkonkylän asemakaavan muutoksen korttelien 24 ja 26 alueilla.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

Tiedoksi: hakijat
Toimeksi: kaavoitus

Lisätietoja: tekninen johtaja Reetta-Mari Tammela, puh. 040 655 1611
reetta-mari.tammela@inari.fi

Pinta-ala- ja rakennusoikeusmuutokset tiloittain

Tila	Kaavamerkintä	Nykyinen asemakaava m ²	Kaavaluonnos m ²	Pinta-ala-muutos m ²	Rakennusoikeusmuutos k-m ²
148-402-151-1	KL-7	0	3126	-3126	+1646
	KL	3126	0	+3126	-938
YHT.				0	+708
148-402-90-35	KL-7	0	464	-464	+244
	KL	464	0	+464	-139
YHT.				0	+105
148-895-2-2	KL-7	0	17	-17	+9
	KL	17	0	+17	-5
	VL-1	24	24	0	0
YHT.					+4
148-402-112-0	KL-7	0	3033	-3033	+1193
	AL-1	3123	0	+3123	-1200
	VL-1	987	1077	-90	0
YHT.					-7
148-402-24-3	KL-7	0	1017	-1017	+392
	AP	0	18	-18	+5
	AL-1	1035	0	1035	-379
YHT.					+18
148-402-24-21	KL-7	0	1144	-1144	+367
	AL-1	1144	0	+1144	-419
YHT.					-52
148-402-24-22	AP	0	1549	-1549	+408
	AL-1	1549	0	+1549	-233
YHT.					+175
YHTEENSÄ:		11469 m²	11469 m²	0 m²	+951 k-m²

Lapin ELY-keskus 11.7.2025:

Liikenne

Asemakaavamuutosalue rajoittuu valtatie 4:ään. VT 4:n liikennemelualue tulee arvioida, jotta voidaan antaa tarvittavat määräykset meluntorjuntaa varten. Pelkkä yleinen rakentamista koskeva meluntorjuntavaatimus ei ole riittävä.

Asemakaavaan tulee merkitä melualue ja antaa tarvittavat kohdekohtaiset määräykset vain, jos meluntorjunta vaatii joltain julkisivulta yli 30dB äänitasoeroa.

Ympäristönsuojelu

Osoitteessa Inarintie 57 on toiminut aikoinaan polttonesteiden jakeluasema. Kohteen maaperä ja pohjavesi on puhdistettu vuosina 2003-2004. Käyttötarkoitus ei asemakaavaluonnoksessa ole muuttumassa nykyistä herkemmäksi, joten kohteessa ei ole puhdistustarvetta nykyisellä maankäytöllä.

Lapin liitto 28.8.2025:

Kaavaselostuksessa on tuotu esille suunnittelualuetta koskevat Pohjois-lapin maakuntakaavan 2040 merkinnät. Kaavaselostuksessa olisi lisäksi hyvä tuoda esille merkintöjä koskevat kaavamääräykset ja soveltuvien osien lisäksi myös koko maakuntakaava-alueen koskevia suunnittelumääräyksiä sekä asemakaavamuutoksen suhde maakuntakaavaan.

Kaavaselostuksessa todetaan, että Pohjois-Lapin maakuntakaava 20240 sai lainvoiman 18.9.2024. Pohjois-Lapin maakuntakaava 20240 kuulutettiin voimaan 18.9.2024, kun Lapin liiton hallitus oli 26.8.2024 (§ 102) määrännyt Pohjois-lapin maakuntakaavan 2040 tulemaan voimaan maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n mukaisesti.

Terveydensuojeluviranomainen 20.8.2025:

Kaavamuutoksen kohteena olevien liiketonttien läheisyydessä on asuinkiinteistöjä. Asemakaavamuutoksessa tulee huomioida valtioneuvoston antamat sisämelutasoja koskevat ohjeavot ja rajata toiminta sellaiseksi, ettei toiminnasta aiheudu terveydensuojelulain mukaista terveys-/meluhaittaa alueen asukkaille.

Vastineet:

Meluselvitys on tilattu ja mahdolliset melua koskevat määräykset ja merkinnät tullaan merkitsemään kaavaehdotukseen.

Merkitään tiedoksi.

Ehdotusvaiheen kaavaselostukseen lisätään merkintöjä koskevat kaavamääräykset ja suunnittelumääräyksiä sekä selostetaan asemakaavamuutoksen suhde maakuntakaavaan.

Korjataan asiavirhe.

Meluselvitys on tilattu ja mahdolliset melua koskevat määräykset ja merkinnät tullaan merkitsemään kaavaehdotukseen.

Kyläkuva

Kaavamuutosalue sijaitsee taajamakuvallisesti erittäin tärkeällä paikalla. Kylänraitin rakennuskanta edustaa Inarin ja saamelaisalueen kerroksellista historiaa. Kun rakennuksia korvataan uusilla, menetetään aina samalla osa kulttuurihistoriallisesti arvokasta paikallishistoriaa. Mikäli kyläkuvan kannalta merkittävimmät alueet kaavoitetaan vain matkailun tarpeisiin liike- ja turistien majoitustiloiksi, myös sen matkailullinen vetovoima heikkenee. Raitti on keskeinen järven, maiseman ja taajamakuvan kannalta, joten sitä ei tulisi kaavoittaa pelkästään matkailun tarpeisiin.

Kaavamuutoksen myötä kortteleissa ei olisi enää asuintiloja vaan niiden käyttötarkoitus muuttuisi merkittävästi. Inarin kylällä on ollut yli 20 vuotta asuntopula, mutta kylän keskeisimpiä alueita kaavoitetaan pala palalta matkailun tarpeisiin. Matkailurakentamista tulisi keskittää olemassa oleviin matkailukeskuksiin ja huolehtia siitä, että Inarin kylällä mahdollistetaan riittävä määrä asuinrakentamista.

Kaavan vaikutukset

Kaavaselostuksessa on mainittu **Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet** (VAMA), mutta kaavamuutoksen vaikutuksia tähän ei ole arvioitu. Vaikutusten arviointi tulee tehdä, lisätä se kaavaselostukseen ja tarvittaessa täsmentää kaavaratkaisuja sen pohjalta.

VAMA-alueen kuvauksessa on nostettu esiin maamerkkejä ja edustavat näkymät Inarijärvelle, mutta vaikutustenarvioinnissa lienee syytä huomioida myös **näkymät** järveltä kylälle ja toisaalta näkymä esimerkiksi Juutuanjoen sillalta kohti kylää.

Vaikutustenarvioinnissa ja toisaalta mm. **maakuntakaavamerkintöjen tavoitteiden saavuttamisessa saamelaiskulttuurin ja –hallinnon keskuskylän osalta** on hyvä pohtia, mitkä rakennukset kyläkuvassa korostuvat. Lähistöllä sijaitsevat Sajos ja Siida edustavat konkreettisesti saamelaiskulttuuria ja –hallintoa ja kylänraitin muu rakennuskanta kouluineen, asuinrakennuksineen ja liikerakennuksineen alueen ja kylän historiaa. Mahdollinen uudisrakentaminen olisi syytä sovittaa paikoilleen siten, että se ei vie liikaa huomiota muilta, suojelluilta ja muutoin arvokkailta rakennuksilta eikä myöskään rikkoisi järvimaisemaa. Havainnekuvista voisi olla apua jo kaavamuutosvaiheessa, varsinkin kun rakennusten ulkonäköä koskevat kaavamääräykset ovat melko tarkkoja.

Vastineet:

Merkitään tiedoksi.

Täydennetään kaavaselostusta.

Kaava-alueesta on tilattu havainnekuvia sekä rakentamistapaohjeet.

Asemakaavan vaikutuksista mainitaan seuraavasti: *”Merkittävä ja positiivinen vaikutus. Kaava-alueen huonokuntoisen rakennuskannan korvautuminen uudisrakennuksilla tai olemassa olevien rakennusten perusparantaminen parantaa kyläkuvaa.”* Toisaalta alueen **vanhan rakennuskannan purkamisella** olisi myös negatiivista vaikutusta, kun historiallinen kerroksisuus vähenee. Maakuntakaavan määräysten kannalta matkailurakentaminen tulisi olla alisteista arvokkaille ja suojelluille rakennuksille, kuten koulu ja Sajos.

Vaikutuksissa **kulttuuriympäristöön** on arvioitu seuraavasti: *”Ei vaikutuksia, koska alueelta ei tunneta muinaisjäännöksiä eikä alueella ole Lapin kulttuuriympäristö tutuksi-hankkeen kohteita.”* Kaavamuutosehdotuksessa ja sen vaikutuksissa kulttuuriympäristöön tulee vielä ottaa huomioon Inarin kirkonkylän rakennetun ympäristön kulttuuriympäristöinventointi (21.2.2024) sekä LKYT-inventoinnissa tutkittu posti-, poliisi- ja puhelinkeskuksen talo.

Tontti 24/3

Tontin 24/3 1970-luvun liikerakennus edustaa oman aikansa tyyppillistä pienimuotoista liikerakentamista. Se sijaitsee tiestä hieman syrjempänä, eikä muodosta erityisiä taajamakuvallisia arvoja. Tontille 24/3 mahdollisesti tuleva rakennus on syytä sovittaa ympäristöön ja maisemaan huolellisesti. Luonnokseen on kirjattu melko tarkkojakin suunnitteluohjeita, joiden mahdollistamia **vaihtoehtoja olisi syytä esittää havainnekuvilla**. Esimerkiksi kaavamääräyksissä mainitut harjakattoiset kattoikkunat vaikuttaisivat liittyvän arkkitehtuuriltaan enemmän nykyiseen Wilderness Hotel Juutuan rakennukseen, kuin Inarin tien rakennuskantaan.

Tontit 26/1 ja 26/2

Tontin 26/2 vihreä, Inarin kirkonkylän rakennushistorian kannalta merkittävää jälleenrakennuskautta edustava talo vaikuttaisi säilyttäneen keskeiset ominaispiirteensä hyvin ja se sijaitsee taajamakuvan kannalta keskeisellä paikalla.

Entinen Posti-, poliisi- ja puhelinkeskuksen talo ja vihreä jälleenrakennuskauden asuintalo on tunnistettu paikallisesti merkittäviksi ja niiden arvojen säilyminen tulee turvata asemakaavassa. Samalla saataisiin säilytettyä kylänraitin rakennuskannan mittakaavaa ja ajallista kerroksellisuutta, joiden voidaan katsoa olevan myös maisema-alueen kokonaisuuden kannalta kylän keskeisiä ominaispiirteitä.

Kerroskorkeus

Kaavaluonnoksessa on esitetty kerroskorkeutta II u 2/3 kaikille tonteille. Alue sijoittuu melko kapealle rantakaistaleelle, minkä vuoksi paikan taajamakuvan kannalta **voisi olla parempi säilyttää nykyinen kerroskorkeus varsinkin korttelin 26 tonttien Inarintien puoleisilla laidoilla**.

Täydennetään kaavaselostusta.

Täydennetään kaavaselostusta.

Kaava-alueesta on tilattu havainnekuvia sekä rakentamistapaohjeet.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään kerroskorkeuksiksi Inarintien puoleisille rakennuksille II ja tonttien 26/1 ja 26/3 osille I.

Inarin Lapin Vesi Oy 1.7.2025

Esitetään **kaavaan rasetta vesihuoltolinjoille niiltä osin kun sijaitsevat kiinteistöjen sisäpuolella**. Kyseiset linjat on uusittu Inarin kirkonkylän nelostien saneerauksen yhteydessä 2019 ja linjojen siirtäminen on hankalaa nelostien läheisyyden ja muun rakennetun ympäristön vuoksi.

Inergia Lämpö Oy 12.8.2025

Muodostuvien tonttien osalta tulee kirjata rasite tonteilla sijaitsevien kaukolämpölinjojen käyttöä ja kunnossapitoa varten.

Pohjois-Lapin Vihreät 31.8.2025

On varmistettava, että kaava ohjaa arkkitehtuuria niin, että se on sopivaa saamelaiskulttuurin keskuksen kylän yleisilmeeseen tukien kylän arkkitehtuurillista ilmettä.

Kylämäisyys on tärkeää säilyttää. Tähän voidaan vaikuttaa tehokkaasti kaavamääräyksillä. Parkkipaikkojen sijainti tulee määritellä tarkasti. Kulut rantaan on turvattava.

Viheralueet tulee ottaa huomioon yleisesti sekä erityisen vanhat petäjät.

Asuinhuoneistojen lukumäärää on merkittävä kaavamääräyksiin vähimmäismäärällisenä prosenttilukuna.

Nykyinen kaavamerkintä AL-1 mahdollistaa asuin-, liike- ja toimistorakennus korttelialueen, jossa vähintään 50% kerrosalasta on käytettävä asuintiloja varten. Uuteen kaavamerkintään olisi saatava sama merkintä. Inarin kylällä on suuri asuntotarve.

Kunnan tavoitteena kaavoituksessa tulisi olla myös uusien asukkaiden asettuminen Inariin.

Tontti 24/3

Tontti 24/3 voi olla KL-7-merkinnällä, kortteli 24 kun sisältää muilta osin jo asuntoja eikä tällöin kyseisen tontin kaavamerkintä kortteli asuintilojen prosentuaalisesta määrästä vaikuttaisi tontin käyttötarkoitukseen. Kyseinen tontti sopii parhaiten kaavamuutosalueen tonteista myös majoitustoiminnalle.

Lisätään käyttöä ja kunnossapitoa salliva merkintä kaavaan.

Lisätään käyttöä ja kunnossapitoa salliva merkintä kaavaan.

Merkitään tiedoksi.

Parkkipaikkojen sijainnit on määritelty kaavassa tarkemmin.

Alueen vanhojen puiden sijainnit on mitattu ja niiden suojeluun on kaavassa kiinnitetty huomiota.

Tässä kaavamuutoksessa ei ole tarkoituksenmukaista määrätä asuinhuoneistojen määrää prosenttiluvuilla näin keskeisellä paikalla.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Tontit 26/1 ja 26/2

Tonttien 26/1-2 osalta olisi arvioitava uudelleen kaavamerkintä. KL-8-merkintää ei pidä toteuttaa tontilla 26/2. Näillä kahdella tontilla tulisi olla sama kaavamerkintä.

On tärkeää, että kaavamuutosalueen tonttien kaavamääräykset eivät ole RM-merkittyjä vaan tukisivat ennemmin asumista, liiketiloja ja kulttuuritiloja.

Matkailu

Kaavamuutoksessa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että muutos ei lisää matkailua vähäistä enempää Inarin kirkonkylällä. Inarin kirkonkylää ei pidä muuttaa matkailukeskukseksi; Ensisijaisesti se on kyläläisten koti ja saamelaisen kulttuuri keskuskylä.

Inarin tulee käynnistää määrätietoisesti laadukas arviointityö Inarin kunnan alueen matkailun kehittämisestä. Tämä tarkoittaa matkailun nykytilan ja tulevaisuuden näkymienarviointia sekä näihin liittyen ympäristö ja sosiaalisten vaikutusten arviointia. Arvioinnin pohjalta voidaan määrittää tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta.

Matkailun kehittämistä koskevassa suunnitelmassa voisi ottaa huomioon seuraavat näkökulmat:

- Kantokyvyn arviointi
- Rajoituskeinot
- Laadullinen kehittäminen
- Paikallisyhteisöjen osallistaminen
- Tietopohja ja seuranta

Yleiskaavan sisältövaatimuksien huomioon ottaminen asemakaavoituksessa

Näihin tulee kiinnittää erityistä huomiota:

- Ekologinen kestävyys
- Asumisen tarpeet ja paleluiden saatavuus
- Turvallinen, terveellinen ja eri väestönryhmien kannalta tasapainoinen elinympäristö
- Ympäristöhaittojen vähentäminen
- Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen

Tonteille 26/1 ja 2 on käyttötarkoituserkinnäksi muutettu KL-7.

Tontteja ei ole merkitty RM-käyttötarkoituserkinnöillä.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Täydennetään kaavaselistusta.

Paliskuntain yhdistys lausuu asiasta yleisellä tasolla.

Poroelinkeinosta tulisi kuvata asemakaavan valmisteluaineistossa/kaavaselostuksessa seuraavia perusasioita:

- Asianosaisen paliskunnan tiedot.
- Kuvaus poronhoidon toiminnan luonteesta suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella.
- Poronhoidon perusinfrastruktuurin kuvaus suunnittelu- ja kaavan vaikutusalueella.
- Alueen sijoittuminen suhteessa porojen laiduntamiseen.
- Alueen merkitys paliskunnan toiminnan kannalta:
 - Miten suuri osa paliskunnan poroista laiduntaa/käsitellään alueella?
 - Miten suurta osaa poronomistajista hanke koskee suoraan?
 - Jos alueelle sijoittuu poronhoidon rakenteita, mikä on niiden merkitys paliskunnan poronhoidon kannalta?

Lisäksi kaavan valmisteluaineistoista/kaavaselostuksesta tulee käydä ilmi, miten on arvioitu PHL 53§:n mukaisen neuvottelun tarve, neuvottelun suunniteltu tai toteutunut ajankohta.

Poronhoidon keskeisillä laidunalueilla ja muilla toiminta-alueilla on kyettävä turvaamaan rauhallisuus ja yhtenäisyys sekä poronhoidon toiminnalliset edellytykset. **Kaavassa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet ja rakenteet.**

Kaavoituksella on erilaisia keinoja ottaa huomioon poronhoidolle tärkeitä asioita aluevarauksin, kaavamerkinnoin ja –määräyksin. Poronhoidon tarpeisiin voidaan esimerkiksi osoittaa alueita, jotka ovat poronhoidolle tärkeitä, kuten laidunalueita ja porojen kulku- ja kuljetusreittejä. Kaavamääräyksellä voidaan lisäksi turvata porojen kulkureitin säilyminen alueen läpi.

Kaavan mahdollistamalla rakentamisella tai muulla toiminnalla ei saa pirstoa yhtenäisiä poronlaidunalueita, katkaista porojen kulkureittejä tai kuljetusreittejä.

Alueen paliskuntien lausunnot ja kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä kaavan valmistelussa.

Kaavaselostukseen on merkitty paliskunnan perustiedot.

Kaavan valmisteluvaiheessa on pyydetty lausunto Hammastunturin paliskunnalta sekä paliskuntain yhdistykseltä. Neuvottelu-pyyntöjä ei ole saapunut näiltä tahoilta eikä tässä vaiheessa ole nähty PHL 53 §:n mukaista neuvottelua tarpeelliseksi.

Täydennetään kaavaselostusta kohdassa ”Kaavan vaikutukset”.

Kaavoitusmenettelyssä kaikki lausunnot ja kannanotot huomioidaan samanarvoisesti ja kaavaan tehdään tarvittavia muutoksia mahdollisuuksien mukaan.

Kaavalla ei ole vaikutusta poronhoitoon. Kaava-alue on jo rakennettua aluetta ja se sijaitsee aivan kylän keskustassa.

Inarin Luonnonystävät ry 1.9.2025

Perustelut

Inarin kirkonkylälle uutta matkailu- ja majoituspalveluja suunniteltaessa korostuu kestävyiden eri osa-alueista erityisesti sosiaalisen kestävyiden merkitys. Keskeistä on kysyä, millaista turismia, miten paljon ja mille alueille matkailu keskittyy sekä suunnitella eri osallisten kesken miten yhteisiin tavoitteisiin päästään. Matkailijoiden määrä Inarin asukasluukuun suhteutettuna on siis valtaisa jo nykyisellään, kyseenalaistaen sosiaalisen kestävyiden majoitus- ja matkailupalvelujen kapasiteetin kasvattamisesta eli matkailun kasvusta Inarin kylällä.

Uutta rakentamista suunniteltaessa on syytä huomioida, että tällä hetkellä Inarin alueen majoitusliikkeiden käyttöaste on vuositasolla n. 45%. Tämä kyseenalaistaa uudisrakentamisen mielekkyyden niin ekologisesta kuin sosiaalisestakin näkökulmasta. Lisäksi tällä hetkellä on vireillä noin kymmenen matkailua lisääviä rakennushankkeita.

Peräänkuulutamme avoimen viestinnän merkityksen välttämättömyyttä, joka alkoi lupaavasti kuntalaisille järjestetyssä tilaisuudessa kaavamuutokseen liittyen.

Vuoden 2025 asukaskyselyssä vähiten Inaria matkakohteena suosittelivat Inarin kirkonkylällä asuvat.

Maakuntakaavassa Inari on merkitty saamelaiskulttuurin ja -hallinnon keskuskyläksi.

Yhteenveto

Vaikka kaava-alue nykyisellään kaipaakin joitain muutoksia, tulee matkailurakentamisen sallimista ko. tonteilla tarkastella laajemmasta kontekstista käsin.

Kaavaselostusluonnoksessa todetaan, että kaavamuutoksen vaikutukset ihmisiin ja elinoloihin ovat positiiviset mahdollisten uusien työpaikkojen ja Inarin kirkonkylän keskusta-alueen kehittymisen myötä. Tämä näkökulma on suppea ja riittämätön ja **vaikutuksia tulee tarkastella myös haittojen näkökulmasta.**

Kaikkien kaavamuutosta koskevien tonttien kohdalla esitämme edellä mainittuihin perusteluihin nojaten, että **käyttötarkoituksmerkinnän pysymistä tai muuttamista AL-1:ksi tai vastaavaksi, jossa rakennusten kerrosalasta vähintään 50% käytettäisiin pitkäaikaiseen vuokraukseen tulevia asuintiloja varten. Kaavan tulisi mahdollistaa asuin-, liike- ja toimistorakennusten sekä kulttuuria palvelevien tilojen rakentamisen ja jättää matkailurakentamisen mahdollistaminen kaavamuutoksesta pois.**

Merkitään tiedoksi.

Täydennetään kaavaselostusta.

Kaava-alue sijaitsee erittäin keskeisellä paikalla Inarin kirkonkylässä. Tällä perusteella K-alkuiset (liikerakennusten korttelialue) käyttötarkoituksmerkinnät ovat tarkoituksenmukaisempia kuin esim AL.

Vaikka majoitustilojen rakentaminen on kaavassa sallittua, tulee tontti 26/3 kuitenkin ainoastaan asumiskäyttöön esim. rivitalon muodossa.

Inarin kirkonkylän kyläyhdistys 31.8.2025

Matkailu

Perustelut:

Muutoksella olisi merkittäviä sosiaalisia vaikutuksia kylän rakenteeseen ja viihtyvyyteen.

Jo nyt matkailijoiden määrä on sosiaalisen kestämissen rajoilla vaikeuttaen esimerkiksi terveydenhuollon, jätehuollon, liikenneturvallisuuden, yleisen turvallisuuden ja huoltovarmuuden toimivuutta.

Inarin kirkonkylä kärsii vakavasta asuntopulasta. Kaavamuutosta koskevat asuinrakennukset ovat asukkaille myös esteettisesti ja historiallisesti tärkeitä kyläkuvassa.

Matkailualan kasvaessa on matkailualaa hyödyntävien yrittäjien ja yritysten lukumäärä vähentynyt ja päässyt syntymään yhden yrityksen monopoliasema. Yksittäisen tahon omistaessa merkittävän osan sekä kylän palveluista että tonteista ja rakennuksista, syntyy hallitsematon riski kylän päätymisestä esimerkiksi ulkomaiseen omistukseen tulevaisuudessa.

Maakuntakaava määrittää Inarin kirkonkylän Suomen Saamenmaan kulttuurilliseksi keskukseksi. Tämän pitäisi ohjata kuntaa kaavoituksessa, jotta kylä pysyy elinvoimaisena ja kylämäisenä saamelaiskulttuuri säilymisen turvaamiseksi.

Yhteenveto:

Muutoshakemusta koskevat **asuintontit säilytetään niille tällä hetkellä määritellyssä käyttötarkoituksessa** ja mikäli kaava muutetaan matkailumajoituksen sallivaksi, tulee uuteen kaavaan **määritellä matkailumajoitukseen sallittu pinta-ala minimaaliseksi**. Lisäksi **kaavan tulee sisältää tarkat julkisivumääräykset** kylän ulkoasun säilymiseksi kulttuurillisesti tunnistettavana sekä asukkaille ja matkailijoille omaleimaisena ja viihtyisänä.

Huomautus, tontin 26/2 haltija, 29.8.2025

Tontti 26/2

Tontille 26/2 tulisi sallia tila terassille Inarintien puolelle samoin kuin naapuritonteillekin.

Tontin 26/2 rakennusoikeutta tulisi tarkistaa samalle tasolle viereisten tonttien 26/1 ja 27/1 pohjalta.

Merkitään perustelut tiedoksi.

Tässä kaavamuutoksessa ei ole tarkoituksenmukaista määrätä näin keskeisellä paikalla sijaitseville tonteille pelkästään asuin- ja liikerakennuksille.

Kaavasta laaditaan rakentamistapaohjeet, jotka sisältävät tarkkoja julkisivumääräyksiä.

Lisätään terassimahdollisuus tontin 26/2 päärakennukselle.

Tontin rakennusoikeudeksi on merkitty se määrä, mikä rakentamistapaohjeiden laatijan suunnitelmissa on.

Huomautus, tontin 24/3 haltija, 19.8.2025

Kaava määräyksineen on turhan yksityiskohtaiseksi ja sitovaksi laadittu. Esitetty ratkaisu saattaa johtaa hyvään taajamaympäristöön, mutta määräykset rajoittavat liikaa tarkempaa suunnittelua ja saattavat johtaa siihen, ettei kaava ollenkaan toteudu.

Määräykset ovat huomattavasti sitovampia kuin muissa voimassa olevissa tai tekeillä olevissa Inarin asemakaavoissa. Alueen kiinteistönomistajia ja mahdollisia toteuttajia ei ole kohdeltu tasapuolisesti.

Ehdottomasti muutettavat kohdat:

KL-7-määräyksessä ainakin korttelin 24 osalta tulee sallia myös asuintilojen rakentaminen.

Inarintien puoleiselle reunalle merkitty rakennusalan raja on siirrettävä samalle etäisyydelle kuin muilla muutoksen rakennuspaikoilla.

Vaatus 40% rakennusoikeuden käytöstä tähän rajaan kiinni on erittäin vaikeasti tulkittavissa oleva ja tulee poistaa.

Kaavamääräyksistä puuttuu merkinnän ”II u 2/3” selite.

”Rakennusten suunnittelu”-kohdassa oleva määräys Inarintien puoleisten osien kulttuuria palvelevien tilojen rakentamisesta tulee poistaa.

”Rakennuksen koko”-kohdassa oleva määräys 4 metrin kerrokorkeudesta tulee poistaa tai korkeusvaatimusta olennaisesti tulee pienentää. Määräys ei ole perusteltu tai tarkoituksen mukainen oli tilojen käyttötarkoitus asuminen, matkailu, liiketoiminta tai kulttuuri.

”Rakennuksen ulkonäkö”-kohdassa olevat väritystä, ikkunoita, parvekkeiden määrää, kattoikkunoita jne. koskevat määräykset tulee liian sitovina poistaa.

”Mainoslaitteet”-kohdan määräykset tulee poistaa.

Muuta:

Suurin osa kaavamääräyksistä olisi syytä muuttaa rakennustapaohjeiksi tai suosituksiksi. Vain välttämättömät määräykset ja ohjeet on syytä jättää kaavaan.

Määräyksistä ja ohjeista on syytä poistaa lainsäädännössä tai valtioneuvoston päätöksissä muutenkin sitoviksi määräyty esim. melua koskevat raja-arvot.

Näin keskeisellä ja tunteita herättävällä paikalla sijaitseville tonteille nimenomaan tulee laatia yksityiskohtaiset ja osaksi sitovat kaavamääräykset.

Kaavamääräykset laaditaan aina tapauskohtaisesti ottaen huomioon aina sen hetkinen tilanne; Ei kopioiden muita kaavoja.

Asuintilojen rakentaminen sallitaan korttelissa 24.

Rakennusala on siirretty lähemmäs Inarintietä.

Vaatus 40% on poistettu kaavasta.

Selitettä ei lisätä, koska merkintä u2/3 poistetaan kaavasta.

Vaikka kaavassa sallitaan kulttuuria palvelevien tilojen rakentaminen, se ei siihen pakota.

Kerrokorkeus määritellään kaava yhteydessä laadituissa rakentamistapaohjeissa.

Rakennusten ulkonäköön liittyvät asiat määritellään kaavan yhteydessä laadituissa rakentamistapaohjeissa.

Mainoslaitteet-kohtaa muutetaan kaavamääräyksissä.

Rakentamistapaohjeet laaditaan.

Kaavaan merkitään aina myös melumääräykset, mikäli ne ovat tarpeen. Tässä tapauksessa ne ovat tarpeettomia.

Huomautus, tontin 24/4 haltija, 26.8.2025

Tontti 24/3

Kanta Inarin liiketontin 24/3 muuttamisesta on kielteinen.

Perustelut:

Muutos olemassa olevaan käyttötarkoitukseen on liian suuri.

Majoitustoiminta tai muunlainen turisteja palveleva toiminta aiheuttaa rauhattomuutta. Tämä on huomattu jo nykyisen liiketilan majoitustoiminnassa. Huolena on tilanteen pahentuminen entisestään.

Tuleva huoltoliikenne todennäköisesti tapahtuisi rakennuksen takaa, vastapäätä tonttiani, aiheuttaen häiriötä.

Mahdollinen rakennus todennäköisesti suunniteltaisiin kaavan sallimaan maksimikorkeuteen, jolloin näköyhteys olisi suoraan tontilleni.

Suuren rakennuksen ilmanvaihtokanavat aiheuttaisivat jatkuvaa häiriötä, puhumattakaan muusta melusta (musiikki, terassialue, yökerhotoiminta).

Mikäli kaavamuutos toteutuisi, huolena on pääsy tontilleni maatöiden ym. esteiden vuoksi. **Esitän ajo-merkintää päätieltä tontilleni, jotta pääsy sille olisi mahdollista.**

Matkailusta yleisesti:

Onko tarvetta saada uutta turisteille tarkoitettua majoitus- ja elämyspalvelua Inarin kirkonkylän keskusta-alueeseen?

Onko tervettä kilpailua, jos saman toimijan alle keskittyy yhä enemmän matkailupalveluja?

Huomautus, 31.8.2025

Matkailu

Matkailun kasvu; Milloin riittää?

Elinympäristömme kantokyky ei tule kestäämään tätä matkailualan nopeaa kehitystä, mikä nyt on meneillään.

Tällä hetkellä Inarin kunnan matkailuun on syntymässä yhden yrityksen monopoli, mikä on huolestuttavaa.

Onko meillä muilla, jotka emme ole hotellien palkkalistoilla, tulevaisuudessa enää varaa elää Inarissa?

Vastineet

Merkittää tiedoksi.

Merkittää tiedoksi.

Näihin seikkoihin voi ottaa kantaa mahdollisessa rakennuslupavaiheessa. Rakennusten sijoittelulla näköyhteyksiä, melua yms. voidaan hyvin estää tai vähentää.

Kulku tontille 24/4 on järjestetty nykyisessä asemakaavassa Pomminkuoppatien kautta, joten esitettyä ajo-yhteyttä tontin 24/3 läpi ei ole tarpeen järjestää. Mahdollinen kulku tontin 24/3 kautta tulee sopia maanhaltijan kanssa.

Merkittää tiedoksi.

Merkittää tiedoksi.

Huomautus, 31.8.2025

Matkailu

Nyt on jo tarpeeksi kapasiteettia matkailuun, kipuraja on ollut jo aikoja sitten:

- Luonto ei kestä.
- Inarin kirkonkylän asuntopula.

Toivon että Inarin kunta ymmärtää katsoa turismitilannetta täällä.

Massaturismin sijaan jätetään mahdollisuuksia elämiseen pienyrittäjillekin.

Monopolin tunnettuja seurauksia ovat luonnoton hintataso, kilpailun mahdottomuus, laadun ja hengen heikkeneminen. Jos yksi yritys päättää näyttää miltä Inari näyttää, maistuu ja tuoksuu, millainen siitä tulee?

Huomautus, 11.8.2025

Matkailu

Inarin kirkonkylän asuin ympäristö ei parannus sillä, että kylän keskeisille paikoille rakennetaan lisää turisteja, ei paikallisia hyödyttävää rakennuskantaa. Tämä vaan pahentaa asuntopulaa.

Eikö kirkonkylää pitäisi kehittää paikallisten, eikä turistien näkökulmasta?

Mitenkä liikenneolot tai pysäköintijärjestelyt paranevat, jos bussit, sekä turistit alkavat keskellä kylää, puutteellisilla talviajotaidoillaan ajamaan sisään ja ulos kyseiselle tontille?

Turistien epäasiallinen käytös mm. kuvaaminen ilman lupaa.

Pääkadun ilme ei parane jos keskelle kylänraittia rakennetaan kolmikerroksinen rakennus muiden rakennusten ollessa paljon matalampia.

Vanhoja mäntyjä jouduttaisiin kaatamaan rakennuksen tieltä pois, jotka kuuluvat kylän ilmeeseen.

Eikö perinteisen kirkonkylän ilmeeseen kuulu erinäköiset ja eri-ikäiset rakennukset?

Vastineet

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Kaava-alueelle ei ole tulossa kolmikerroksisia rakennuksia.

Alueen vanhojen puiden sijainnit on mitattu ja niiden suojeluun on kaavassa kiinnitetty huomiota.

Merkitään tiedoksi.

INARIN LIIKEKIINTEISTÖT - RAKENNUSTAPAOhje

Tämä rakennustapaohje on laadittu Inarin Kirkonkylän liikekiinteistöjen uuden asemakaavan tueksi. Ohjeet palvelevat alueen asukkaita, rakennusvalvontaa ja muita toimijoita. Ohjeisto täydentää asemakaavan ohjausvaikutusta ja esittää sen toteuttamistapoja havainnollisella tavalla.

Rakennustapaohje koskee Inarin Kirkonkylän tontteja 148-402-151-1, 148-402-112-0, 148-402-24-3, 148-402-24-21 ja 148-402-24-22. Tontit muodostavat Inarin kirkonkylän keskuksen ja niillä on oleellinen rooli Inarin Kirkonkylän kyläkuvan ja miljööön muodostajina.

OHJEIDEN SOVELTAMINEN

Rakennustapaohjetta noudatetaan Liikekiinteistöjen asemakaavan alueen kaikessa rakentamisessa. Ohjeistuksen tueksi on laadittu esimerkkejä, joilla havainnollistetaan erilaisia tyypillisiä detaljeja ja yksityiskohtia jotka auttavat kokonaisuuden osina luomaan korttelialueen rakentamisesta yhtenäisen ja viihtyisän miljööön.

Uudistettavan asemakaavan alueelle annetaan seuraavia yleisiä suunnittelusuosituksia:

1. Olevat suurikokoiset männyt säilytetään ja ne on suojattava huolellisesti rakennusvaiheessa.
2. Alueen rakentamisesta luodaan ilmeeltään ja identiteetiltään yhtenäinen ja eheä kylän keskus.
3. Piha-alueet käsitellään kyläalueelle tyypillisesti kivituhkasorapintaisina ja viheralueet kunttapintaisina kangasmetsävaltaisen ympäristön ilmeen mukaisesti.

OHJEIDEN TAVOITTEET

Ohjeistolla on tarkoitus ohjata kaavan suunnittelualueen rakentamista siten että Kirkonkylän alueen rakentamisen mittakaava säilyy ennallaan ja kyläkyvystä saadaan entistä yhtenäisempi.

1. Rakentaminen ohjataan kyläkuvaan sopivaksi ja sitä eheyttäväksi.
2. Asetetaan uudisrakentamiselle esteettiset ja laadulliset tavoitteet.
3. Uudistettavan kaavan alueen suuret männyt säilytetään, koska ne ovat olennainen osa kylämiljöötä.

ALUEEN KUVAUS

MAISEMAKUVA

Inarintien varrelle sijoittuvien tonttien rakennukset tulevat olemaan tärkeä osa Inarin kirkonkylän kylämiljöötä ja kylänraittia. Sijoittamalla osa rakentamisesta Inarintietä myötäilevälle kaarevalle linjalle, rakennusmassat ja Juutuanvuonon rantatörmän männyt luovat yhdessä kylänraittille tilamittakaavaan joka on miellyttävä ja ihmisen kokoinen.

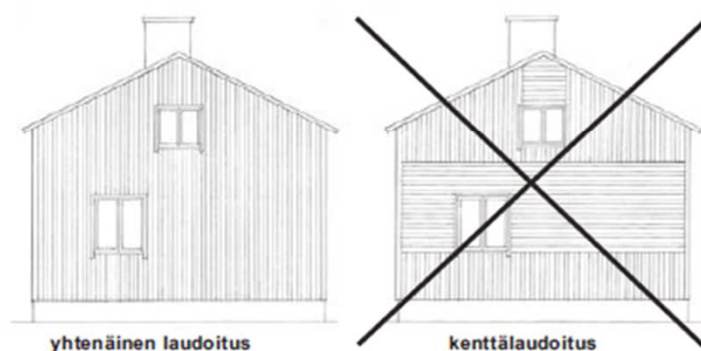
Uudistettu kaava ohjaa Inarintien varren rakennusmassat yhteneväisen kokoisiksi ja muotoisiksi, sekä luo rakentamiselle miellyttävän rytmin. Puun käyttäminen julkisivupinnoissa tekee ilmeestä inhimillisen ja maantasokerroksen terassit, sekä kyläkauppaomaiset näyteikkunat kutsuvan.

Rakentamisen massoittelu, värienkäyttö ja kattokulmat mukailevat Suomen jälleenrakennusajan tyyliä, jolloin uusi rakentaminen sulautuu luontevaksi osaksi olemassaolevaa kylärakennetta.

MASSOITTELU JA MUOTO

Uusi rakennus suunnitellaan aina ottaen huomioon lähiympäristössä olevat, ympäristöönsä hyvin sopivat rakennukset. Lähtökohtana on noudattaa vallitsevan ja hyvin ympäristöönsä sopivan rakennuskannan mukaisia rakennusten mittasuhteita leveyden, korkeuden ja kattokaltevuuksien osalta. Rakennusmassat avoimilla alueilla ovat hahmoltaan selkeitä ja yksinkertaisia, eivätkä sisällä erikorkuisia osia, lukuun ottamatta sisääntulokuisteja tai vastaavia.

1. Uudisrakennukset muodoltaan selkeitä ja yksinkertaisia
2. Pääasiallinen rakennusmateriaali on puu peittomaalatulla pystysuuntaisella lauta- tai paneeliverhouksella (ei kenttälaudoitusta).
3. Kortteleiden sisäpihoja täydentävät asuinrakennukset rajaavat selkeästi erottuvan pihapiirin.
4. Kattokaltevuudet 1:2,5
5. Vesikattojen materiaalina musta kolmiorimahuopakate (ei palahuopaa). Räystäät toteutetaan julkisivupinnasta ulkonevina, ja vähintään 700mm pitkinä rakennuksen sivuilla. Päätyräystäät tulee toteuttaa vähintään 400mm pitkinä.

MAANTASOKERROSTEN LIIKETILAT

1. Maantasokerrosten liiketilojen huonekorkeus 3,5 metriä.
2. Näyteikkunoitten alareunan korko on rakennuksen alakerran lattiakorko. Näyteikkunat toteutetaan 2,3 metriä korkeina. Ikkunat julkisivuille yhteneväisinä ryhminä niin että ainakin 65% Inarintien vastaisesta julkisivun pituudesta on näyteikkunaa.
3. Liiketilojen valomainokset sijoitetaan näyteikkunoitten yläreunan ja 2. kerroksen lattiakoron väliselle kaistaleelle enintään 900mm korkeina valomainoksina.
4. Liiketilojen sisäänkäynnit merkataan sijoittamalla 650-800mm leveät pystysuuntaiset julkisivuverhouskaistaleet sisäänkäynnin molemmin puolin.
5. Inarintien puoleiset terassialueet toteutetaan puurakenteisina. Terassien näkyviin jäävät pinnat toteutetaan piikyllästetystä puutavarasta. Paineekyllästettyä puuta ei saa käyttää näkyviin jäävissä rakenteissa.

JULKISIVUJEN VÄRIT

Julkisivuväreinä käytetään jälleenrakennusajan puurakennusten väripalettia. Ikkunoitten smyygilaudat ja pellitykset ja kaikki muut julkisivujen umpiosat maalataan julkisivun sävyyn. Räystäitten alapinnat maalataan luonnonvalkoisiksi. Rakennusten sokkelit toteutetaan käsittelemättömästä betonista, tai rapataan betonilaastin sävyyn.

Julkisivujen väripaletti:

Ilmakuva lännestä:

Ilmakuva pohjoisesta:

Ilmakuva idästä:

Inarin kirkonkylä

Liite

1.1

Nykytilanne 2025
Päiväaika 07-22

Laskentakorkeus 2m

1.12.2025
SoundPLAN

Merkit ja symbolit

- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkisen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö

Keskiäänitaso L_{Aeq}

≤ 45	
$45 < \leq 50$	
$50 < \leq 55$	
$55 < \leq 60$	
$60 < \leq 65$	
$65 < \leq 70$	
$70 < \leq 75$	
$75 <$	

Mittakaava 1:5000

0 40 80 160 240 320 m

SITOWISE

Inarin kirkonkylä

Liite

1.2

Nykytilanne 2025
Yöaika 22-07

Laskentakorkeus 2m

1.12.2025
SoundPLAN

Merkit ja symbolit

- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkisen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö

Keskiäänitaso L_{Aeq}

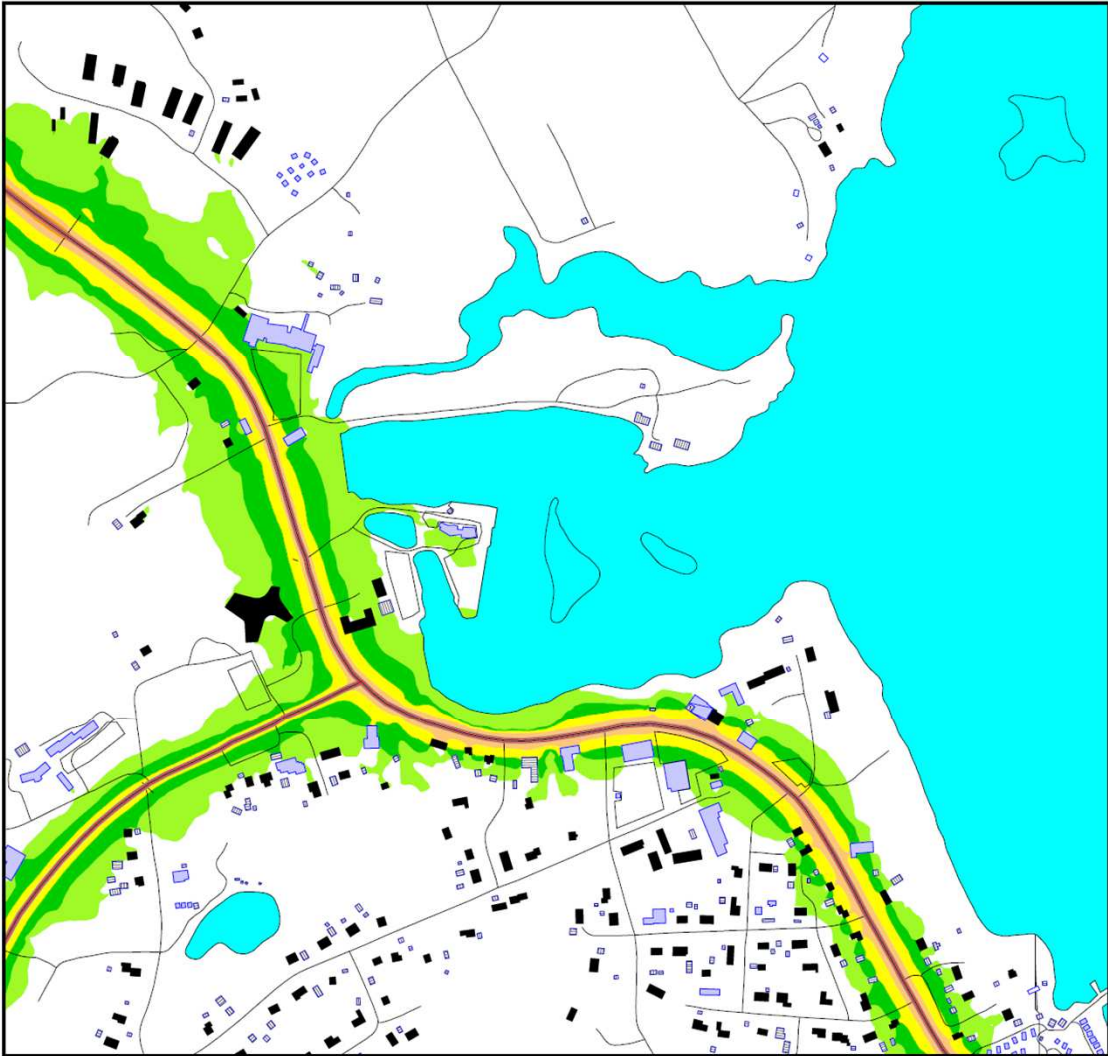
≤ 45	
$45 < \leq 50$	
$50 < \leq 55$	
$55 < \leq 60$	
$60 < \leq 65$	
$65 < \leq 70$	
$70 < \leq 75$	
$75 <$	

Mittakaava 1:5000

0 40 80 160 240 320 m

SITOWISE

Inarin kirkonkylä

Liite
1.1

Nykytilanne 2025
Päiväaika 07-22

Laskentakorkeus 2m

1.12.2025
SoundPLAN

Merkit ja symbolit

- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö

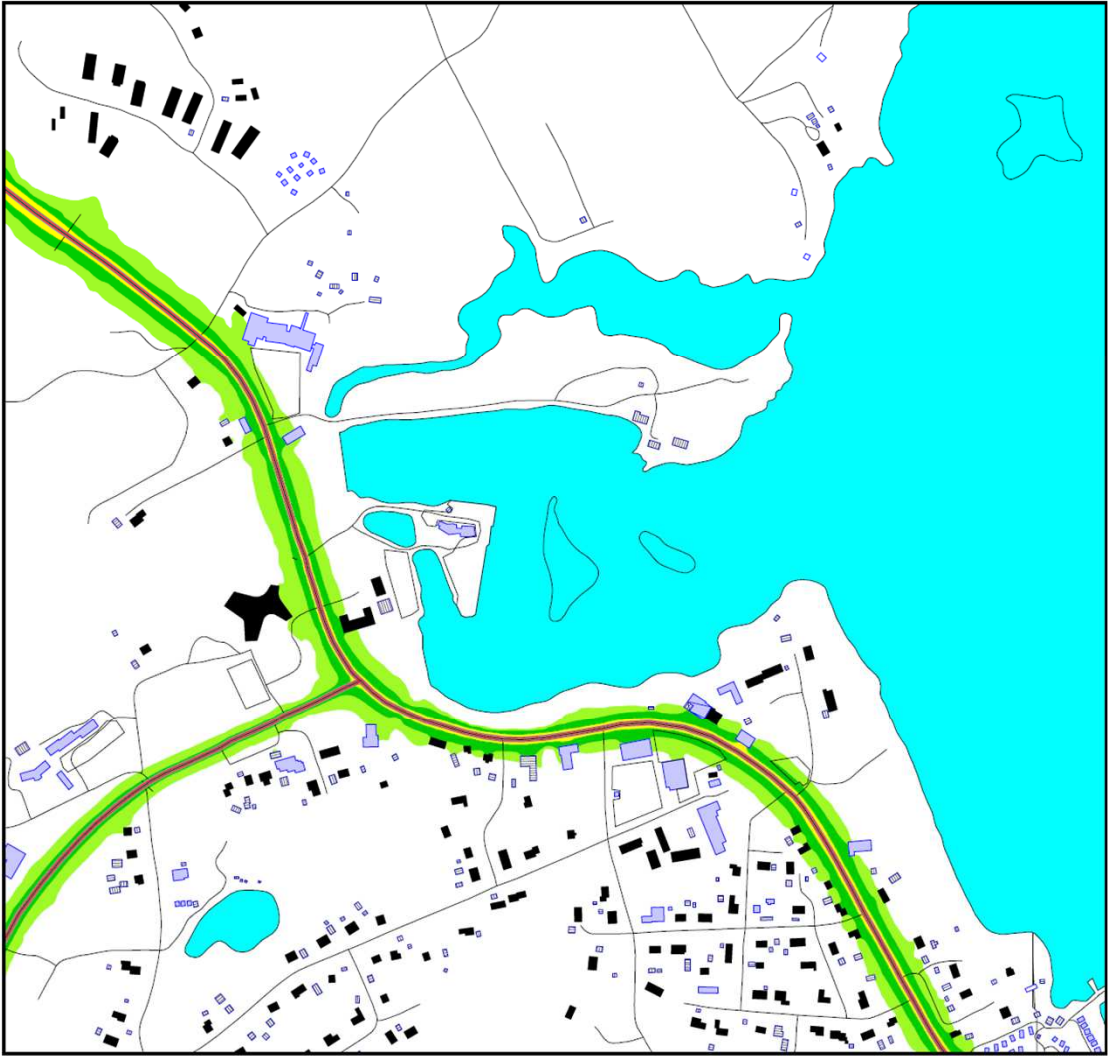
Keskiäänitaso L_{Aeq}	
≤ 45	
$45 <$	
$50 <$	
$55 <$	
$60 <$	
$65 <$	
$70 <$	
$75 <$	

Mittakaava 1:5000

0 40 80 160 240 320 m

SITOWISE

Inarin kirkonkylä

Liite
1.2

Nykytilanne 2025
Yöaika 22-07

Laskentakorkeus 2m

1.12.2025
SoundPLAN

Merkit ja symbolit

- Asuinrakennus
- Tie
- Talousrakennus
- Julkinen rakennus
- Lomarakennus
- Teollisuusrak.
- Vesistö

Keskiäänitaso L_{Aeq}	
≤ 45	
$45 <$	
$50 <$	
$55 <$	
$60 <$	
$65 <$	
$70 <$	
$75 <$	

Mittakaava 1:5000

0 40 80 160 240 320 m

SITOWISE

Maakunta	Lappi
Kunta	Inari
Maisemamaakunta	Peräpohjola–Lappi
Maisemaseutu	Inarijärven seutu
Pinta-ala	10 722 ha, josta kosteikkoja ja avointa suota: 288 ha maatalousalueita: 24 ha metsiä sekä avoimia kankaita ja kalliomaita: 6 328 ha rakennettuja alueita: 217 ha vesialueita: 3 865 ha

Arviointi

Inarijärven ja Juutuanjoen maisemat kuvastavat monikulttuurisen seudun historiaa aina kivikauden varhaisimmasta asutuksesta nykyhetkeen saakka. Alue on inarinsaamelaiskulttuurin kannalta hyvin merkityksellinen, ja siellä on useita historiallisesti arvokkaita kohteita, kuten vanhat talvikylät, Pielpajärven kirkko kenttineen, Ukonsaari ja esihistorialliset asuinpaikat. Alueen luontoarvot sekä avarien järvinäkymien ja niitä reunustavien vaara- ja tunturialueiden maisemalliset arvot ovat huomattavat.

Luonnonpiirteet

Karu Inarijärvi on Suomen kolmanneksi suurin järvi, jonka allas on syntynyt noin 70 miljoonaa vuotta sitten maankuoren vajotessa. Järvi on laajuudeltaan yli tuhat neliökilometriä, ja sen maksimisyvyys on 92 metriä. Inarijärvessä on runsaasti laajoja selkiä ja 3 318 saarta, jotka tekevät järvimaisemasta vaihtelevan ja omaleimaisen. Järven lounaisosassa on rantaterasseja, jotka ovat syntyneet jääkauden jälkeisen maankohoamisen kallistettua järviolasta.

Inarijärvi laskee Paatsjoen kautta Jäämereen, jonka lahti se oli jääkauden loppuvaiheilla. Järven pinnan vaihteluväli on Paatsjoen säännöstelyn takia yli kaksi metriä, eli noin metrin järven luonnollista vaihteluväliä suurempi. Suuresta pinnanvaihtelusta johtuva vesieroosio on kuluttanut alueen hiekkarantoja voimakkaasti, mutta moreeni- ja kalliorantoihin vedenpinnan vaihtelu on jättänyt suhteellisen vähän jälkiä.

Inarijärveen laskee useita jokia ja puroja, joista huomattavin on Inarin kirkonkylän halki virtaava Juutuanjoki. Se saa alkunsa Lemmenjoesta, Vaskojoesta, Kaamasjoesta ja Menesjoesta, joiden vedet virtaavat jokeen Solojärven kautta. Vuolaassa Juutuanjoessa on useita koskiosuuksia ja suvantoja, ja sen lohikanta on houkutellut asutusta jokisuulle jo esihistoriallisella ajalla. Juutuan aluetta luonnehtivat joen lisäksi 419 metriä merenpinnan yläpuolelle nouseva Otsamotunturi sekä Inarin kirkonkylää reunustava matalampi Juutuanvaara.

Inarijärven jyrkkäpiirteiset rannat ovat pääasiassa lajittumatonta maa-ainesta ja kalliota. Juutuanjoen suulla sekä Nukkumajoen suun jääkauteisella delta-alueella on laajoja hietikoita. Myös Ukonselällä sijaitseva Hau-tumaasaari on maaperältään hiekkaa. Pielpajärven–Vaahtorivuonon (Fattervuonon) alueella on maakunnallisesti arvokkaaksi määritelty kumpumoreenikenttä. Kallioperältään alue on pääasiassa granaatti-kordieritiigneisiä, mutta maisema-alueen länsiosissa ja Pielpajärven alueella on myös kvartsidiorititeja. Inarijärven maisemassa selvästi erottuva jyrkkäpiirteinen Ukonsaari on ennen jääkautta syntynyt rapautumajäänne.

Inarijärven ympäristö on pääasiassa kuivaa tai tuoretta kangasta, jonka aluskasvillisuus on kylmänkestävää varvikkoa. Juutuan tuntumassa on paikoitellen reheviä rantakosteikkoja ja haapalehtoja. Otsamotunturin laki on puutonta paljakkaa, jossa kasvaa harvinaista idänkeulankärkeä. Ukonsaaren karussa kalliosaaressa kasvil-lisuus on niukkaa, mutta saarella sijaitsevien jäkälän peittämien luolien ja kallionhalkeamien pienilmastossa kasvaa rahkasammalmatoilla kallioimarretta ja horsmaa. Inarijärvi on eliöstöltään niukka sarajärvityypin järvi, jossa on kuitenkin runsaita lohikalakantoja.

Kulttuuripiirteet

Maisema-alueelta tunnetaan runsaat 30 esihistoriallista tai historiallisen ajan muinaisjäännöskohdetta. Niistä tunnetuimpia ovat Nukkumajoen talvikylien paikat, Pielpajärven kirkkokenttä ja hautumaasaaret sekä vanhat inarinsaamelaisten palvospaikat Ukonsaari, Otsamo ja Kalkuvaara. Myös Inarin kirkonkylässä sijaitsevan museo- ja luontokeskus Siidan alueelta ja Vuopajasta on löydetty laaja-alaisia ja pitkään asuttuja asuinpaikkoja. Inarin kunnan tutkituista asuinpaikoista vanhin on Siidan alueen asuinpaikka. Sieltä tehdyt löydökset ovat lähes 10 000 vuoden ikäisiä.

Inarijärven ympäristö on inarinsaamelaisten perinteinen asuinalue, jossa on eletty kalastuksella, metsästyksellä ja myöhemmin myös poron- ja karjanhoidolla. Maisema-alueen tärkeimpiä kalastusalueita ovat olleet Juutuanjoki ja Inarijärven vuonojen rannat. Kemin Lappiin kuulunut Inarin lapinkylä jakaantui Itä-Inarin ja Länsi-Inarin siidoihin. Inarin kylän muodostumisen historiasta kertovat Nukkumajoen talvikyläpaikat, jotka ovat olleet käytössä myöhäisrautakaudelta 1600-luvulle. Myös Ukonsaaresta tehdyt uhrilöydöt ajoittuvat samalle aikavälille.

Nukkumajoelta talvikylä siirtyi 1600-luvulla Isolle Pielpajärvelle, jonne rakennettiin Pielpajärven ensimmäinen kirkko vuonna 1646. Inarinsaamelaisten vuotuismuuttoon, varrimiseen, liittyvät kesäpaikat olivat yleensä Inarijärven saarissa tai niemillä, joissa elettiin kalastuksella ja linnustuksella. Talvipaikat sijaitsivat sisämaassa pienten järvien rannoilla, joilla oli tarjolla polttopuuta sekä jäkälää. Alueen vuotuismuutosta kertoo Pielpajärven kirkkokentän lisäksi Säisaaren kesäpaikka, jonka asukkaiden talvipaikka sijaitsi Nukkumajoella. Pielpajärven kirkkokenttä on säilynyt perinnebiotooppina.

Inarin kirkonkylä on syntynyt vähitellen hyvien kulkuyhteyksien äärelle Juutuanjoen suulle. Nykyisen kirkonkylän alueelle rakennettiin kirkko ja kirkkotupia vuonna 1884. Kirkonkylä hävitettiin toisen maailmansodan lopulla vuonna 1944, ja kylän nykyinen rakennuskanta on sodanjälkeistä. Maisemallisesti kirkonkylä on suhteellisen vaatimaton, mutta sen sijainti esihistoriallisella asuinpaikalla Juutuanjoen suussa liittää sen kiinteästi maisema-alueen historialliseen maisemaan. Kirkonkylässä sijaitsee vuonna 1998 avattu Siida, jossa toimivat Saamelaismuseo sekä Metsähallituksen Ylä-Lapin luontokeskus. Siidan yhteydessä on saamelaista rakennusperintöä ja elinkeinoja esittelevä ulkomuseo.

Maisema-alue kuuluu kahden paliskunnan, Hammastunturin ja Muddusjärven paliskuntien alueeseen. Paliskuntien raja kulkee Juutuanjokea pitkin. Juutuanvarren–Inarijärven ja Tuulispään alue on Hammastunturin paliskunnan tärkein talvilaidunnusalue, ja paliskunnan tärkein erotusaita sijaitsee hieman maisema-alueen ulkopuolella Tupavaarassa. Otsamon alue kuuluu puolestaan Muddusjärven paliskunnan tärkeimpiin talvilaidunnusalueisiin. Poronhoidon ohella alueen huomattavimpia elinkeinoja on pitkään ollut matkailu.

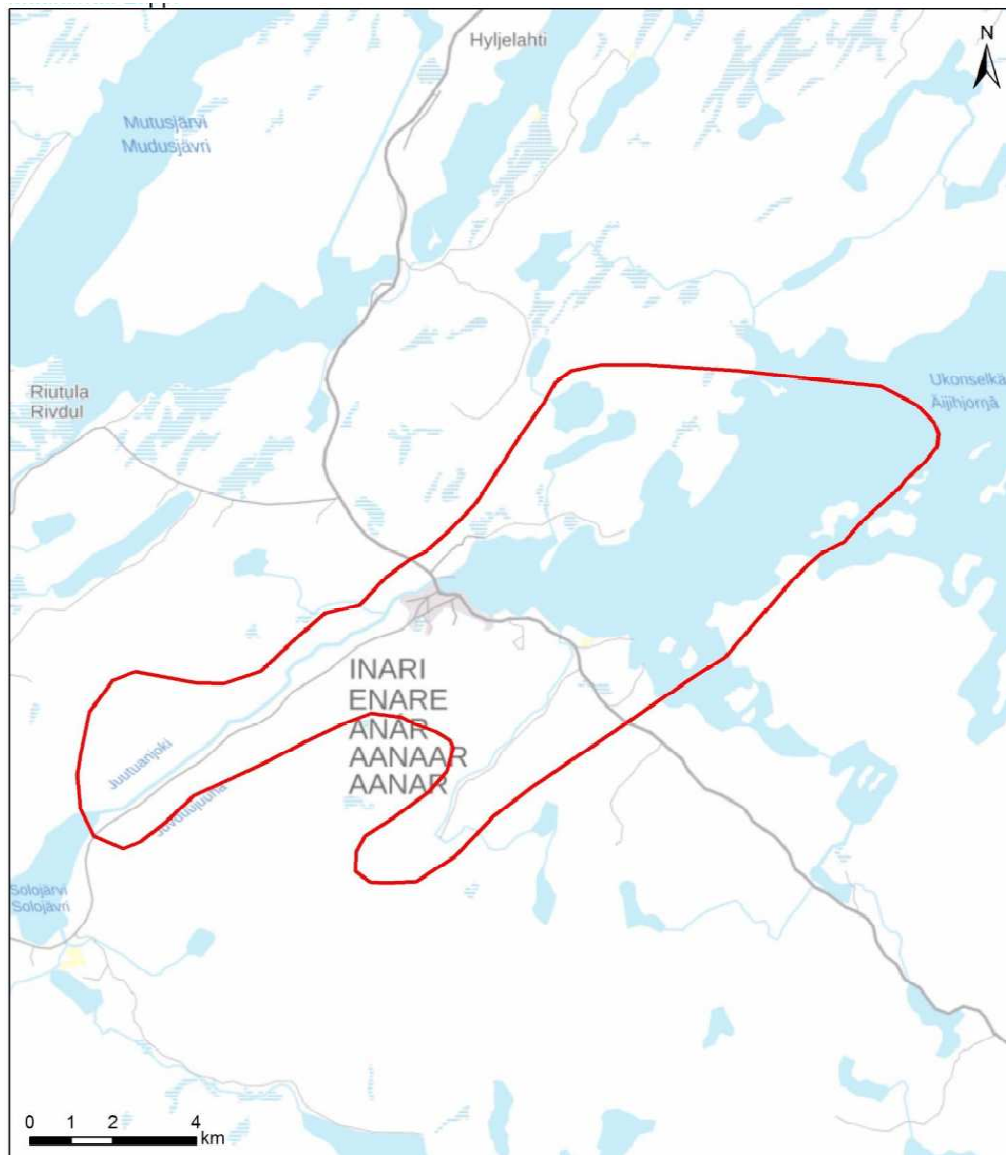
Maisema-alueella on kaksi valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, Pielpajärven kirkko ja Ukonsaari. 1600-luvulta periytyvällä kirkonpaikalla sijaitseva vuonna 1760 valmistunut Pielpajärven erämaakirkko on Ylä-Lapin vanhin rakennus, jonka syrjäinen sijainti pelasti sen tuholta toisessa maailmansodassa. Kirkon luona on sijainnut vanhan talvikylän ohella markkinapaikka, väentupa, talli, navetta sekä pappila. Lisäksi kirkkokentän yhteydessä on muutama 1960-luvulla uudelleen rakennettu kirkkotupa. Ukonsaari on puolestaan tunnettu, laajasti palvottu ja kunnioitettu inarinsaamelaisten palvospaikka.

Maisemakuva

Inarijärven ja Juutuanjoen maisemia hallitsee laaja Inarijärvi, jonka tunnetuin maamerkki on Ukonsaari Ukon-
selän itälaidalla. Saari erottuu kilometrien päähän erikoisen, jyrkkäpiirteisen muotonsa vuoksi. Kalliosaaren
pohjoispuolella sijaitsee loivapiirteinen Hautuumaasaari, jonka hiekkarantoja on jouduttu aikojen saatossa suo-
jaamaan eroosiolta.

Juutuanjoen suulle syntyneen Inarin kirkonkylän länsipuolella maiseman kiintopisteenä hahmottuu Otsamo-
tunturi, joka näkyy kauas eri suuntiin Inaria lähestyttäessä. Juutuanvuonon pohjoislaidalla kohoaa pyöreälaki-
nen, kallioinen Pahtaniemi, ja sen pohjoispuolella kivinen Kalkuvaara. Kalkuvaaran länsi- ja pohjoispuolella
on jääkauden muistona pienten järvien ja kumpumoreenien kuivaan kangasmaastoon muodostama mosaiikki,
jossa on runsaasti siirtolohkareita. Pielpajärven koillisrannalla sijaitsee aukea kenttä, jonka pohjoislaidalla on
koivujen ympäröimä vanha ristikirkko tapuleineen.

Inarin kirkonkylän asutus on muotoutunut solmukohtaan, jossa joki, järvi ja nykyään myös maantiet kohtaavat.
Juutuanjoen suun molemmiin puolin sijaitsevat kylän suurimmat rakennukset, Siida, vanha ja uusi koulu sekä
Saamelaiskulttuurikeskus Sajos. Inarin kylän maisemakuva on avara, ja kyläasutus leviää laajalle alueelle.
Valtaosa kirkonkylän rakennuksista on rakennettu sotien jälkeen. Maisema-alueen vanhinta rakennuskantaa ja
asuinkenttiä löytyy kirkonkylän lisäksi Juutuanjoen rannalta, Nikulanperältä ja Sarviniementien varrelta. Kirk-
korannasta, Nukkumajokisuulta, Vuopajanniemestä ja Juutuanjoen ylittävältä sillalta avautuu edustavia näky-
miä Inarijärvelle.

 Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue 2021

Kuvakohteet

